

dersdeo

öğrenmenin en kolay yolu o!

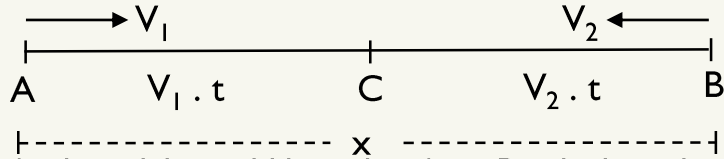
MAT I

HAREKET PROBLEMLERİ

Yol: x

Hız: v

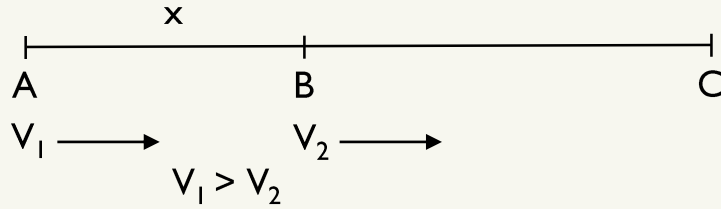
Zaman: t değişkeni ile ifade edilirse; $x = v \cdot t$ 'dir.

Aralarındaki uzaklık x olan A ve B şehirlerinden, hızları V_1 ve V_2 olan iki araç aynı anda birbirlerine doğru hareket ediyorlar. Bu iki araç, C noktasında karşılaşırlar ve karşılaşma süresi t olsun.

$$V_1 \cdot t + V_2 \cdot t = x \quad (V_1 + V_2) \cdot t = x$$

$$t = \frac{x}{V_1 + V_2} \text{ bulunur.}$$

A ve B'den aynı anda, aynı yöne hareket eden iki aracın arasındaki mesafe x ve C noktasında buluşuyorlar ise;

$x = (V_1 - V_2) \cdot t$ ile bulunur.

$$t = \frac{x}{V_1 - V_2} \text{ dir.}$$

ÖRNEK

Saatteki hızı 80 km olan bir araç, 480 km'lik yolu kaç saatte alır?

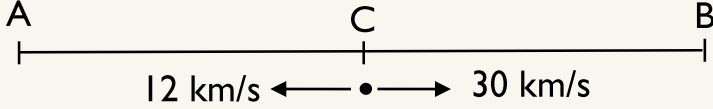
ÖRNEK

Aralarındaki uzaklık 100 km olan iki aracın hızları 45 km/saat ve 70 km/saattir. Bu iki araç birbirinden uzaklaşacak biçimde aynı doğrultuda zıt yönde hareket etmektedirler. Buna göre 3 saat sonra aralarındaki uzaklık kaç km olur?

ÖRNEK

Bir araç A şehrinden B şehrine V km/saat hızla 10 saatte gidip, B şehrinden $(V + 30)$ km/saat hızla 8 saatte dönmektedir. Buna göre A ve B şehirleri arası kaç km'dir?

ÖRNEK

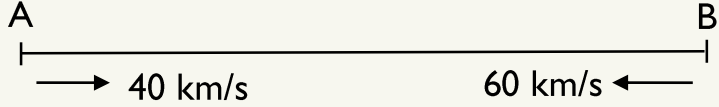

Şekildeki yol güzergahında C noktasından aynı anda zıt yönde yola çıkan iki araçtan bisiklet 12 km/s hızla A'ya, kamyonet 30 km/s hızla B'ye gidecektir. 3 saat sonra bisikletin A'ya $a + 6$ km, kamyonetin B'ye $18 - a$ km yolu kalmıştır. Buna göre AB yolunu kamyonet kaç saatte gidebilir? ($a < 18$)

ÖRNEK

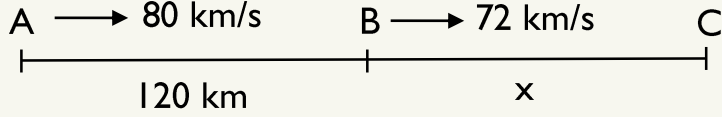
Bir otomobil, 60 km/s gittiği bir yolu, 40 km/s hızla dönerek gidiş-dönüş süresi olarak 2 saat zaman harcıyor. Bu zamanın kaç dakikasını dönüşte kullanmıştır?

ÖRNEK

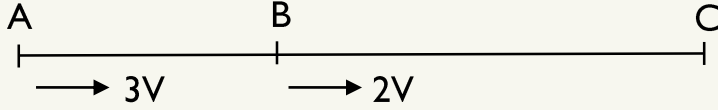
Belirtilen hız ve yönlerde aynı anda yola çıkan iki araç, yolun ortasından 40 km uzakta karşılaşıyorlar. Buna göre, AB yolu kaç km'dir?

ÖRNEK

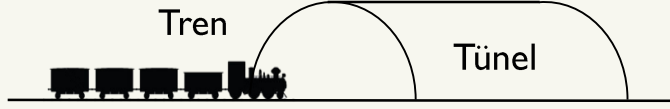
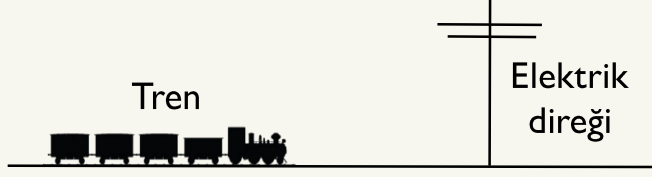

Yukarıdaki şekilde A'dan hareket eden arabanın saatteki hızı 80 km ve B'den hareket eden kamyonun saatteki hızı 72 km'dir. Aynı anda C'ye doğru hareket eden araba ile kamyon C noktasında yan yana gelmiştir. $|AB| = 120$ km olduğuna göre, $|BC| = x$ kaç km'dir?

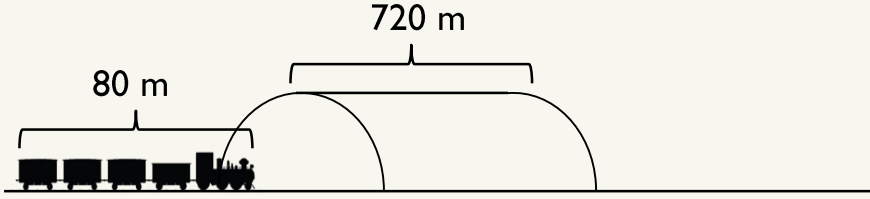
ÖRNEK

A ve B kentlerinden belirtilen hız ve yönlerde aynı anda yola çıkan iki araçtan, arkadaki öndekine C'de yetişiyor. Buna göre $\frac{|AB|}{|BC|}$ oranı kaçtır?

ÖRNEK

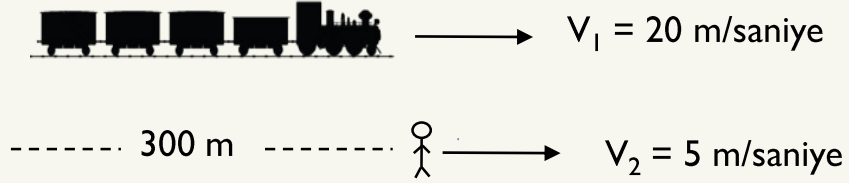

80 m uzunluğundaki bir tren, 720 m uzunluğundaki bir tüneli 24 sn'de geçmektedir. Buna göre, bu trenin saatteki hızı kaç km'dir?

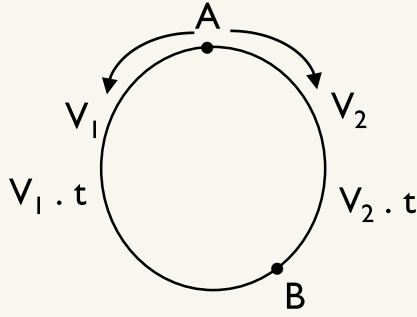
ÖRNEK

Bir tren, bir elektrik direğini 12 saniyede, bir tüneli 32 saniyede geçmektedir. Buna göre, trenin boyunun tünelin boyuna oranı kaçtır?

ÖRNEK

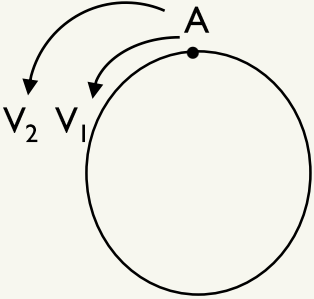
Şekilde 300 m uzunluğunda bir tren ile adam yan yana bulunmaktadır. Tren 20 m/saniye, adam 5 m/saniye hızla aynı anda, aynı yöne doğru harekete başlıyorlar. Buna göre, tren adamı kaç saniyede geçer?

Bir dairesel pistte, hızları V_1 ve V_2 olan iki araç, aynı noktadan zıt yönde hareket ediyorlar. $V_1 > V_2$ olmak üzere, bu araçlar B noktasında t sürede karşılaşırlar.

$$V_1 \cdot t + V_2 \cdot t = \text{Çevre} = (V_1 + V_2) \cdot t$$

$$t = \frac{\text{Çevre}}{V_1 + V_2}$$

Bir dairesel pistte, hızları V_1 ve V_2 olan iki araç, aynı noktadan zıt yönde hareket ediyorlar. $V_1 > V_2$ olmak üzere, hızlı araç önce öne geçip bir tur fazla yol alarak arkadan gelip yavaş giden arabaya t sürede yetişsin.

$$V_1 \cdot t = V_2 \cdot t + \text{Çevre} = V_1 \cdot t - V_2 \cdot t$$

$$t = \frac{\text{Çevre}}{V_1 - V_2}$$

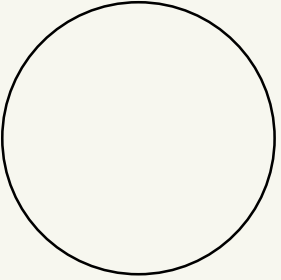
Bir hareketlinin aldığı toplam yolun toplam zamana bölümü ortalama hızı verir.

$$\text{Ortalama hız} = \frac{\text{Alınan toplam yol}}{\text{Toplam zaman}}$$

$$V_{\text{ort}} = \frac{x_1 + x_2 + x_3 + \dots}{t_1 + t_2 + t_3 + \dots}$$

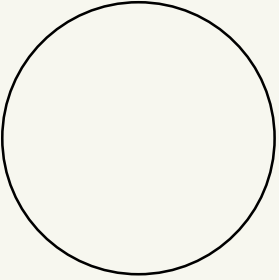
ÖRNEK

Dakikadaki hızları 75 m ve 105 m olan iki araç, çevresi 100 m olan dairesel pistteki bir noktadan zıt yönde hareket ediyorlar. Buna göre, kaç dakika sonra ilk defa karşılaşırlar?

ÖRNEK

Çevresi 920 metre olan bir dairesel pistte, saniyedeki hızları $(V + 30)$ metre ve V metre olan iki araç, aynı noktadan aynı yöne doğru hareket ediyorlar. Bu iki hareketli, kaç saniye sonra yan yana gelir?

ÖRNEK

Bir araç 60 km/saat hızla 3 saat, 120 km/saat hızla 2 saat ve 80 km/saat hızla 5 saat yol alıyor.
Buna göre, arabanın ortalama hızı saatte kaç km'dir?

ÖRNEK

Bir araç gideceği yolun $\frac{1}{4}$ 'ünü 80 km/saat hızla, geri kalan yolun yarısını 120 km/saat ve kalan yolu 60 km/saat hızla gidiyor. Buna göre, bu aracın ortalama hızı saatte kaç km'dir?

Akrep ve yelkovanlı bir saatte akrep ve yelkovan arasındaki açı problemleri de birer dairesel hareket problemleridir.

Yelkovan 1 saatte 360° ve 1 dakikada $\frac{360^\circ}{60} = 6^\circ$

Akrep 1 saatte $\frac{360^\circ}{12} = 30^\circ$ ve 1 dakikada $\frac{30^\circ}{60} = \left(\frac{1}{2}\right)^\circ$ açı yapacak şekilde hareket ettiğinden 1 dakikada akrep ile yelkovan arasındaki açının ölçüsü $6 - \frac{1}{2} = \left(\frac{11}{2}\right)^\circ$ değişir.

Akrep ile yelkovan arasındaki açının ölçüsü x ise

$$x = |30^\circ \cdot \text{saat} - \left(\frac{11}{2}\right)^\circ \cdot \text{dakika}| \text{ olur.}$$

Açısal Hız:

ÖRNEK

Saat 8'i kaç geçe akrep ile yelkovan zıt yönde doğruşal olur?

ÖRNEK

Bir nehrin aynı kıyısındaki iki nokta arası 20 km'dir. Bu mesafeyi bir tekne 4 saatte gidip 5 saatte dönüyorsa, akıntının hızı saatte kaç km'dir?

ÖRNEK

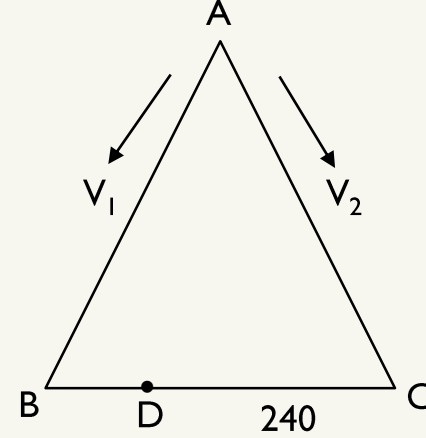
Muzaffer'in yürüme hızı dakikada 50 metredir. Muzaffer'in üzerinde yürüdüğü hareketli bantın hızı 40 m/dakikadır. Muzaffer bu bantın hareket ettiği yönde, bant üzerinde bant bitinceye kadar yürüyüp, sonra aynı bantın üstünden ters yönde geri dönüyor. Gidiş-dönüş 10 dakika sürdüğüne göre, bu bantın uzunluğu kaç metredir?

ÖRNEK

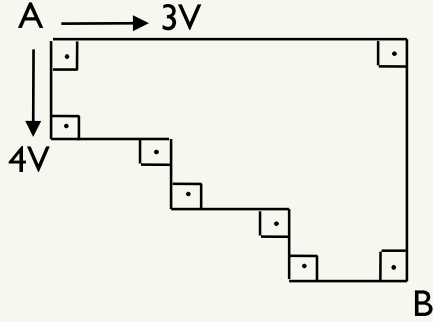
Şekildeki eşkenar üçgen biçimli koşu pistinin A köşesinde iki koşucu bulunmaktadır. Bu koşuculardan biri B yönünde V_1 hızıyla, diğeri C yönünde V_2 hızıyla aynı anda koşturmaya başlıyor. Koşucular ilk kez D noktasında karşılaşıyor. $|DC| = 240$ m ve

hızları oranı $\frac{V_1}{V_2} = \frac{5}{7}$ olduğuna göre, ABC eşkenar

üçgeninin çevresi kaç m'dir?

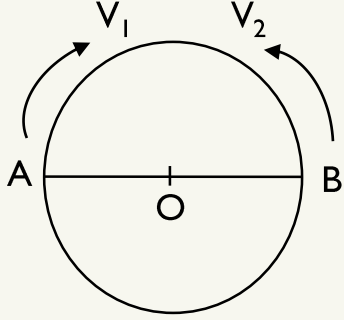

ÖRNEK

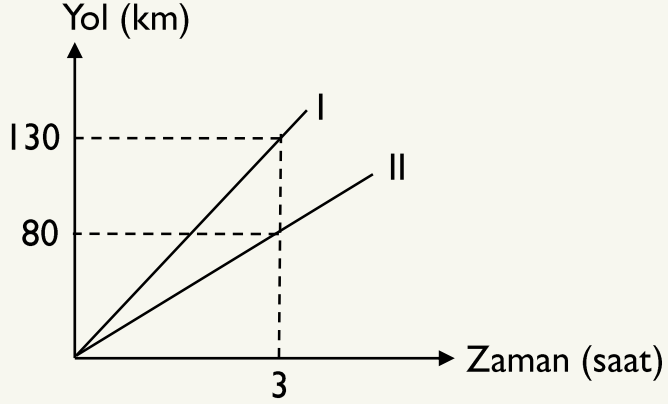
Şekildeki gibi A noktasından aynı anda hareket eden iki otomobilin hızları oranı $\frac{3}{4}$ 'tür. Bu iki otomobil, şekildeki yollardan giderek 2 saat ara ile B noktasına vardıklarına göre; şeklin çevresini, hızı fazla olan kaç saatte dolanır?

ÖRNEK

Şekildeki gibi bir pistte A ve B noktalarından aynı anda yola çıkan iki araç, pistin çevresinde durmadan dönmektedir. Bu araçlar yola çıktıktan 70 dakika sonra 3. kez karşılaştıklarına göre, ilk karşılaşmaları yola çıktıktan kaç dakika sonra olmuştur?

ÖRNEK

Grafikte I ve II araçlarının zamana göre aldıkları yollar gösterilmiştir. Bu iki araç, aralarında 75 km mesafe bulunan A ve B kentlerinde bulunmaktadır. Her iki araç C kentine gidecektir. Bu araçlar aynı anda yola çıksalar, aynı anda C'ye varacaklardır. Buna göre, yola çıktıktan kaç saat sonra C'ye varırlar?